

Asia

Yhteisestä digitaalisesta palveluväylästä (Single Digital Gateway SDG) annetun asetuksen (EU) 2018/1724 nojalla annettava täytäntöönpanosäädös ja asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisen tarkistamisoikeuden käyttö

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio on antamassa yhteisestä digitaalisesta palveluväylästä (Single Digital Gateway SDG, ns. SDG-asetus) annetun asetuksen (EU) 2018/1724 14 artiklan 9 kohdan nojalla täytäntöönpanoasetuksen. Täytäntöönpanoasetus tarkentaa SDG-asetuksen 14 artiklaa, jossa säädetään rajat ylittävistä automaattista tietojenvaihtoa koskevasta teknisestä järjestelmästä.

Jäsenvaltiot ovat esittäneet säädösluonnoksesta sekä sisällöllisiä että oikeudellisia huolia. Neuvoston oikeuspalvelu on katsonut, että komissio olisi ylittämässä täytäntöönpanoasetuksessa toimivaltuutensa. Komissio ei ole vielä antanut lopullista ehdotusta täytäntöönpanoasetukseksi.

Puheenjohtajamaa Portugali esittää 1.6.2021 sisämarkkinatyöryhmässä käydyin keskustelun pohjalta, että neuvosto käyttäisi asiassa tarkistamisoikeuttaan, joka perustuu asetukseen (EU) N:o 182/2011 yleisistä säännöistä ja periaatteista (ns. komitologia-asetus), joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä ja sen 11 artiklaan Euroopan parlamentin ja neuvoston tarkistamisoikeudesta. Tarkistamisoikeutta käytettäisiin nyt ensimmäistä kertaa neuvostossa. Täytäntöönpanoasetuksen luonnosta on käsitelty SDG-komiteakokouksissa 15.4., 25.5. ja 28.5.2021.

Puheenjohtajamaan tavoitteena on, että asia käsitellään Coreper I -kokouksessa 9.6. I-kohtana eli ilman keskustelua. Päätös tarkistamisoikeuden käytöstä tehtäisiin alustavien tietojen mukaan joko ympäristöneuvoston kokouksessa 10.6 tai liikenne-, televiestintä ja energianeuvoston kokouksessa 11.6. Neuvostokäsittelyn aikataulu ei ole vielä vahvistunut ja se riippuu mm. kokouksen päätösvaltaisuudesta.

Suomen kanta

Suomi tukee puheenjohtajan esitystä asetuksen (EU) N:o 182/2011 11 artiklassa säädetyn tarkastusmenettelyn käyttämisestä SDG-asetuksen perusteella annetun komission täytäntöönpanoasetusehdotuksen tarkistamiseen.

Suomi katsoo, että komissio on ylittämässä SDG-asetuksen 14 artiklassa sille siirretyn täytäntöönpanovaltansa. Suomen näkemyksen mukaan teknisistä ja toiminnallisista määräyksistä tulee sopia SDG-asetuksen mukaisesti täytäntöönpanoasetuksissa noudattaen SDG-asetuksessa säädettyä komitologiamenettelyä. Lisäksi Suomi katsoo, ettei se, että täytäntöönpanoasetuksessa säädettäisiin kaikilta osin velvoittavaksi käyttäjän mahdollisuus tarkastella etukäteen teknisen järjestelmän kautta vaihdettavia tietoja, vastaa perussäädöstä.

Suomi pitää tärkeänä, että perussäädöksessä säädettyä menettelyä noudatetaan. Lisäksi on tärkeää, ettei täytäntöönpanoasetuksella poiketa perussäädöksestä.

Pääasiallinen sisältö

Asetus yhteisen digitaalisen palveluväylän (Single Digital Gateway SDG) perustamisesta (EU) 2018/1724 tuli voimaan marraskuussa 2018. Digitaalisen palveluväylän kautta kansalaisille ja yrityksille pyritään tarjoamaan helppo pääsy tietoihin, viranomaisten sähköisiin asiointipalveluihin sekä neuvontapalveluihin EU-alueella. Palvelu toimii Sinun Eurooppasi –portaalissa. Asetuksen soveltaminen alkoi tieto- ja neuvontapalveluiden osalta joulukuussa 2020. Pääsy asetuksessa määriteltyihin sähköisiin menettelyihin sekä yhden kerran periaatteen teknisen järjestelmän käyttö tulee olla mahdollista joulukuussa 2023.

SDG-asetus pitää sisällään EU:n laajuisen ns. yhden kerran periaatteen, jonka mukaan jo kerran viranomaiselle toimitettua tietoa ei tarvitsisi toimittaa toiselle viranomaiselle uudestaan. Tätä varten rakennetaan rajat ylittävää automaattista todistusmateriaalin vaihtoa koskeva tekninen järjestelmä (14 artikla). Asetuksen 14(9) artiklan mukaan komissio hyväksyy viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2021 täytäntöönpanosäädöksiä tämän artiklan täytäntöönpanoa varten tarvittavan teknisen järjestelmän teknisten ja toiminnallisten eritelmien vahvistamiseksi.

Jäsenvaltioiden ja neuvoston oikeuspalvelun näkemys on, että komissio olisi ylittämässä täytäntöönpanoasetuksessa toimivaltuuksiaan. Tämä johtuu siitä, että komissio on ehdottamassa, että tietyistä teknisistä ja toiminnallisista määräyksistä voitaisiin sopia täytäntöönpanoasetusten ulkopuolella SDG-asetuksen mukaisessa koordinaatioryhmässä sekä erikseen perustettavissa alatyöryhmissä. Tämä ei olisi SDG-asetuksen mukaista, jossa selkeästi todetaan näistä sovittavan täytäntöönpanosäädöksissä komitologiamenettelyä noudattaen. Komission tulee noudattaa perussäädöksessä säädettyä menettelyä sen käyttäessä sille annettua täytäntöönpanovaltaa. Lisäksi komissio olisi ehdottamassa, että käyttäjän tulisi aina voida tarkastella vaihdettavia tietoja etukäteen, vaikka SDG-asetuksessa tietojen etukäteinen tarkastelumahdollisuus ei ole kaikissa tapauksissa välttämätöntä. Näin ollen täytäntöönpanoasetus menisi perussäädöstä pidemmälle.

Asetuksen (EU) N:o 182/2011 11 artiklan mukaan jos perussäädös on hyväksytty tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä, Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa ilmoittaa komissiolle katsovansa, että ehdotus täytäntöönpanosäädökseksi ylittää perussäädöksessä säädetyn täytäntöönpanovalan. Tällöin komissio tarkastelee uudelleen ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi esitetyt kannat huomioiden ja ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle, aikooko se pitää voimassa ehdotuksen täytäntöönpanosäädökseksi, muuttaa sitä tai peruuttaa sen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Komission täytäntöönpanosäädöksen oikeusperusta on SDG-asetuksen (EU) 2018/1724 14(9) artikla. Neuvostossa tehtävä päätös perustuu komitologia-asetuksen (EU) N:o 182/2011 11 artiklaan.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-8 kilpailukykyjaoston kirjallinen menettely 3.-4.6.2021

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta U45/2017 vp, 31.8.2017

Asiakirjat

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1724, annettu 2 päivänä lokakuuta 2018, tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

TEM Niina Etelävuori, niina.etelavuori[at]tem.fi
OM Hanna-Mari Kotivuori, hanna-mari.kotivuori[at]om.fi
Vnk Liisa Reunanen, liisa.reunanen[at]vnk.fi

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Asiasanat Hoitaa	delegoidut säädökset, digitalisaatio, sisämarkkinat, sähköinen asiointi, komitologia LVM, OM, TEM, UM, VM, VNK
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, MMM, OKM, PLM, SM, STM, TK, TULLI, VTV, YM
